

ňuje stranu, že dříve než udělí souhlas konečný, bude uvažovati o tom, zda by neměl stanovit ještě další podmínky. Za takového stavu věci nelze ještě tento zásadní souhlas pokládati za schválení ve smyslu § 1 odst. 14 dávk. pravidel. Nař. rozhodnutí jest s těmito názory ve shodě a vyhovuje tudíž zákonu. — — — — —

Č. 6475.

Církevní věci. — Administrativní řízení. — Řízení před nss-em (Slovensko): * Ve sporech o existenci a rozsah práva patronátního na Slov. končí pořad instancí správních ministerstvem.

(Nález ze dne 13. dubna 1927 č. 4040).

Věc: Jan Karel P. a spol. proti župnímu úřadu v Nitře o patronátní břemena.

Výrok: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro vady řízení.

Důvody: K žádosti představenstva obce K., aby b-cké panství jako patron kostela a fary k-ské bylo donuceno plniti patronátní povinnosti a vydati potřebný materiál a peněžitý obnos na opravu kostela, fary a školy, vydal okr. úřad v Prievidzi po provedeném šetření výměr ze 14. prosince 1925 toho znění, že na základě kanonické visitace, vztahující se na udržování farských budov a jiných patronátních povinností v K., a to podle kanonické visitace z roku 1755, 1780, 1804 a 1821, zavazuje nápadníky Jana P., resp. b-cké panství v B., jako patrona, aby římsko-kat. kostel a faru v K. způsobem odpovídajícím stav. předpisům do 15 dnů opravili, případně aby zaplatili ř.-kat. církvi v K. do 15 dnů pod exekucí částku 38.505 Kč 54 h a aby vydali ř.-kat. faráři tamtéž do 15 dnů taktéž pod exekucí 72 sáhů tvrdého dříví za leta 1923-1925, kdežto žádost právního zástupce obce K. za stanovení útrat právního zastoupení úřad zamítl, poněvadž ve správním řízení nelze tak učiniti.

Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad jak odvolání nynějších st-lů, tak i odvolání obce K. z důvodů nižší instance. K svému výroku připojil žal. úřad právní poučení, že další odvolání nemá místa.

Uvažuje o stížnosti do rozhodnutí toho podané musil se nss předem vypořádati s otázkou, jsou-li dány podmínky předpokládané zákonem pro jeho zakročení, zejména též, jde-li o výrok poslední přípustné instance po rozumě § 5 zák. o ss, neboť v tomto směru jde o moment rozhodný pro posouzení vlastní kompetence tohoto tribunálu, kterou zkoumati náleží mu vždy v každém stadiu řízení z úřední moci. V příčině té dospěl nss k tomuto závěru:

Podle historického vývoje na území patřivším druhdy ke koruně svatoštěpánské, nejvyšším patronem byl uherský král. (Viz Sv. Štěpán, II. kniha 1 odst., Verböczy, Tripartitum, I — titul 10 § 3, a titul 11, dále zejména i zák. čl. IX:1553, zák. čl. XXXVI:1569, zák. čl. LX:1715, zák. čl. LXXI:1723, zák. čl. XXIII:1790 a jiné, kde toto vrchnostenské

postavení uher. krále jakožto nejvyššího patrona je opětovně uznáváno a výslovně prohlašováno.) Časem a dalším historickým vývojem, zejména i poměrů konstitučních (viz zák. čl. III z 1848) faktický výkon práva toho přešel z vlastních rukou panovníkových na vládu, jež vykonávala je pak jeho jménem, jako jeho zástupce a zmocněnec, a to i pokud jde o rozhodování ve sporných věcech patronátních, kterážto jurisdikce tvořila podstatnou součást práv panovníku jakožto nejvyššímu patronu náležejících, jak patrno zejména i z cit. již zák. čl. XXIII:1790, a dále i pokud jde o úpravu tohoto úseku právního řádu vůbec, jak nasvědčují četné předpisy, jež vláda, případně min., do jichž oboru otázky ty byly přikázány, v XIX. a XX. století skutečně vydala.

I když pak tato část výkonu patron. práva, totiž jurisdikce v záležitostech v obor ten spadajících, svěřena byla i nižším orgánům veř. správy, — při čemž, jak histor. vývoj by nasvědčoval, ne bez významu byly vynořivší se zatím otázky kompetenčních konfliktů mezi úřady správními s jedné a řádnými soudy se strany druhé, jakož i analogie organizačního a hierarchického systému v tom i onom oboru státní správy a soudnictví — konstituován tak instanční pořad i v tomto oboru adm. jurisdikce, a vsunuty mezi tu kterou stranu a orgán, jemuž dle svrchu uvedeného náleželo řešiti sporné otázky patronátní pravoplatně a s konečným účinkem, činitelé další, nenastala tím ještě nikterak delegace oněch kompetenčních práv a povinností v ten způsob, že kompetence náleževší druhdy výhradně centrálním orgánům státní správy, byla by přesunuta na tyto nižší orgány jako na forum konečné, leč že by zde byla pozitivní norma, jež by k tomu cíli směřovala a jež by takovýto přesun kompetence výslovně dekretovala, vylučujíc nadále kompetenci orgánu dosud výhradně náležející vůbec, nebo alespoň za určitých podmínek (při souhlasném výroku nižších instancí a pod.).

Leč normy takové uh. právní řád v právních záležitostech tohoto druhu nezná a nelze ji spatřovati ani v předpisu § 2 zák. čl. XX:1901 vzhledem k § 12 téhož zák. a stálé judikatuře nss-u.

Ale pak nař. rozhodnutí, jakožto výrok žup. úřadu, není výrokem poslední stolice přípustného pořadu instančního, končícího tepive u min. jakožto úřadu centrálního, a bylo by tedy stížnost do rozhodnutí toho podanou odmítnuti jako nepřipustnu podle § 5 zák. o ss.

Nss neshledal však, že by zde byl důvod k opatření tohoto druhu, kdyžť onen procesní nedostatek přivoděn byl žal. úřadem, jenž v právním poučení připojeném k nař. rozhodnutí další řádný právní prostředek výslovně vyloučil, k čemuž měl tím méně důvod, když podle správních spisů centrální úřad, totiž referát min. škol. v Bratislavě, opětovně svou kompetenci jako konečná instance v dané věci zastával.

Bylo tedy pro tuto podstatnou vadu, jež přivodila, že st-lé vinou žal. úřadu použili právního prostředku nepřipustného, zrušiti rozhodnutí v odpor vzaté podle § 6 zák. o ss.

Č. 6476.

Církevní věci. — Administrativní řízení (Slovensko): I. * Spory o existenci a rozsah práva patronátního na